

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Aškerčeva cesta 2
1000 Ljubljana, Slovenija
tel: +386 (0) 1 241 10 00
faks: +386 (0) 1 251 93 17
info@ff.uni-lj.si
www.ff.uni-lj.si

Šesti redni simpozij

Oddelka za azijske študije v sodelovanju z Raziskovalnim središčem za Vzhodno Azijo (EARL)

Datum: 25. 5. 2023

Lokacija: Vzhodnoazijsko raziskovalno središče –
EARL

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za družbene vede

E A R L

East Asia Resource Library
Raziskovalno središče za Vzhodno Azijo

PROGRAM

9:00–9:10 UVODNI POZDRAV

Predstojnik Oddelka za azijske študije doc. dr. Luka CULIBERG

Glavna koordinatorica Raziskovalnega središča za Vzhodno Azijo mag. Mirjam KOTAR

9:10–10:30 PANEL 1: METODOLOŠKI PREMISLEKI O RAZISKOVANJU VZHODNOAZIJSKIH »OSIROTELIH« PREDMETOV

Moderatorka: Nataša Vampelj Suhadolnik

Nataša VAMPELJ SUHADOLNIK: Zakaj so predmeti osiroteli in kako raziskovati provenienco?

Helena MOTOH: »Potepuški predmeti« – metodološki premisleki o raziskovanju azijskih predmetov v gibanju

Nataša VISOČNIK GERŽELJ: Potovanje na Zahod: analiza motivike na kitajskih pahljačah

Tina BERDAJS: Vzhodnoazijska keramika v Kulturnozgodovinski zbirki Pokrajinskega muzeja Celje

Maja VESELIČ in Chikako SHIGEMORI BUČAR: Pripovednost starih vzhodnoazijskih razglednic

10:30–10:45 PREMOR ob prigrizkih

10:45–11:50 PANEL 2: BUDISTIČNI KANON IN DOPRINOS STARODAVNE FILOZOFIJE K SODOBNIM DRUŽBAM

Moderatorka: Téa SERNELJ

Tamara DITRICH: “Največja knjiga na svetu”: raziskava theravādskega budističnega kanona, vklesanega v pagodi Kuthodaw v Mandalayu (Myanmar)

Maja M. KOSEC: Humanizacija kitajske religije: od Neba (tian) do obrednosti (li) v Xu Fuguanu in Li Zehouju

Jana S. ROŠKER: Diskretni čar nekoristnosti: kaj lahko starodavne kitajske filozofije prišepetajo ušesom starajočih se družb?

11:50–12:35 PANEL 3: OD KOZ DO GLASBE

Moderatorka: Nataša VISOČNIK GERŽELJ

Luka CULIBERG: Vincenc Kern in Ogata Shunsaku: cepljenje proti kozam na Slovenskem in na Japonskem konec 18. stoletja

Klara HRVATIN: Japonski novi val: primer predrugačenega odnosa do filmske glasbe

12:35–14:00 KOSILO (lastna režija)

14:00–15:05 PANEL 5: DIDAKTIKA, JEZIKOSLOVJE IN BIBLIOTEKARSTVO

Moderatorka: Chikako SHIGEMORI BUČAR

Kristina HMELJAK SANGAWA: Predlog sodelovalnega kataloga vzhodnoazijskih knjig

Mateja PETROVČIČ: Novi pogledi na poučevanje kitajščine in kje smo mi

Nina GOLOB: Jezikoslovje: razvoj laičnega vprašanja v raziskovalno

15:05–16:10 PANEL 6: LANGUAGES AND WRITINGS

Chair: Mateja PETROVČIČ

LI Xiao: Reflections on the problem of traditional and simplified Chinese character recognition for learners

LIAO Chih-Yun (Vivian LIAO): A study in Chinese Learning and Teaching through Social Media

RYU Hyeonsook: From Hunminjeongeum 훈민정음 to Hangeul 한글

16:10–16:55 PANEL 4: RAZSTAVA VZHODNOAZIJSKI JEZIKI SKOZI OKO IN UHO: PREDSTAVITEV PROJEKTA IN KRITIČNA REFLEKSIJA

Moderatorka: Jana ROŠKER

Sodelujejo: Nagisa MORITOKI ŠKOF, KANG Yoong Byoung, Téa SERNELJ

16:55–17:10 PREMOR ob prigrizkih

17:10–18:15 PANEL 7: MEDNARODNI MIR IN ZUNANJEPOLITIČNE USMERITVE: TAJVAN, KITAJSKA, UKRAJINA, ZDA

Moderatorka: Maja VESELIČ

Saša ISTENIČ KOTAR: Tajvan pod Tsai Ing-wen: analiza zunanjepolitičnih usmeritev

Zlatko ŠABIČ: Iz nerealnega v realno: razlike in podobnosti med Ukrajino in Tajvanom kot grožnji pri ohranjanju mednarodnega miru in varnosti.

Marko HOČEVAER: Čemu strah pred Kitajsko?

18:15–18:45 DISKUSIJA: povezovanje humanističnih in družboslovnih študij

Moderatorji: Luka CULIBERG in Marko HOČEVAR

18:45–19:00 ZAKLJUČNA SLOVESNOST: Mirjam KOTAR in Luka CULIBERG

IZVLEČKI (po abecednem redu)

Tina BERDAJS (FF)

Vzhodnoazijska keramika v Kulturnozgodovinski zbirki Pokrajinskega muzeja Celje

Prispevek bo okvirno predstavil preliminarno raziskavo izbranih kosov vzhodnoazijske keramike iz Kulturnozgodovinske zbirke Pokrajinskega muzeja Celje, ki so bili (po)nov(n)o odkriti v začetku leta 2022 v muzejskem depoju. Nabor predmetov v omenjeni zbirki v velikem delu predstavlja bivalno kulturo plemiških, cerkvenih in meščanskih krogov v Celju in okolici, med njimi pa je hranjenih tudi več kot štirideset predmetov vzhodnoazijskega izvora. Večinski del predstavljajo različne vrste kitajske in japonske keramike, ki sodi med t.i. »izvozno keramiko.« Ta je bila izdelana za zahodne trge po evropskem estetskem okusu in datira v obdobje med 18. in 20. stoletjem. V zbirki so najštevilčnejše zastopani japonska keramika tipa satsuma, poslikan japonski ali kitajski porcelan tipa imari ter kitajski porcelan iz skupine *famille rose*. V predstavitvi bo poudarek na vzhodnoazijskem porcelanu okrašenim s kovinskim okovjem oziroma ogrođjem (t.i. »*mounting*«) dodanim v Evropi, saj je Kulturnozgodovinska zbirka prva in trenutno edina muzejska zbirka v Sloveniji, ki hrani takšne kose. Predstavljen bo tudi prvi uvid v prakse razstavljanja omenjenih kosov porcelana v zasebnem kontekstu preteklih lastnikov predmetov pred prihodom v muzej.

Ključne besede: vzhodnoazijska keramika, porcelan, muzejske zbirke, Pokrajinski muzej Celje, prakse razstavljanja

Luka CULIBERG (FF)

Vincenc Kern in Ogata Shunsaku: cepljenje proti kozam na Slovenskem in na Japonskem konec 18. stoletja

V kontekstu razmisleka o evropocentrizmu moderne vednostne paradigme humanistike in družboslovja in problematičnega pojmovnega aparata, ki se še vedno naslanja na dihotomije, kot so Vzhod/Zahod, modernost/tradicija itn. bomo pogledali na dva popolnoma različna konca sveta in primerjali, kako sta se spoprijela s skupnim problem – smrtonosno epidemijo. Za primer bomo vzeli vpeljavo cepljenja proti črnim kozam v dveh regijah sveta, in sicer na Japonskem in v avstrijski deželi Kranjski, ki je osrednji del današnje Slovenije. Namen tega prispevka v ožjem obsegu je pogledati v določen zgodovinski čas, ko se je tehnologija cepljenja začela uporabljati v večjem obsegu – konec 18. stoletja – in ugotoviti, kako se ta zgodnja zamisel o cepljenju povezuje s sodobnim odnosom medicine in znanosti. Primer se navezuje na širši razmislek o standardnem zgodovinskem narativu, ki določenemu trenutku evropske zgodovine pripisuje prehod v »modernost«, koncept, ki je postal dominantni okvir družbene in politične misli in katerega temeljna predpostavka je ideja preloma in razlike z nemodernimi oblikami zavesti.

Ključne besede: evropocentrizem, azijske študije, modernost, medicina, Japonska, Kranjska

Tamara DITRICH (FF)

“Največja knjiga na svetu”: raziskava theravādskega budističnega kanona, vklesanega v pagodi Kuthodaw v Manadalayu (Myanmar)

Pagoda Kuthodaw (t. i. “največja knjiga na svetu”) v Mandalayu se razteza na področju več kot 5 ha in sestoji iz 729 manjših pagod, v katerih stojijo marmornate plošče z vklesanimi zapisi celotnega theravādskega kanona v jeziku pāli. Čeprav zapisi predstavljajo pomembno verzijo kanona iz časa 5. budističnega koncila v Burmi/Myanmarju, do sedaj niso bili deležni večjih znanstvenih raziskav.

V tej predstavitvi bom na kratko opisala prvo sistematično raziskavo pagode Kuthadaw, ki jo od leta 2014 izvaja skupina mednarodnih raziskovalcev. Do sedaj smo zaključili konzervatorska dela (čiščenje, obnavljanje in zaščita vseh plošč in pagod), popisali in digitalno fotografirali vse inskripcije ter pripravili elektronsko bazo zapisov. Pripravljamo spletno stran, ki bo vsebovala digitalne slike vseh zapisov v burmanski pisavi in latinici; le-ti bodo dinamično povezani in na voljo raziskovalcem in širši javnosti. Raziskali smo tudi zgodovinske okoliščine, ki so pripeljale do stvaritve tega monumentalnega dela v predkolonialni Burmi/Myanmarju sredi 19. stoletja ter kulturni vpliv te pagode na podobne zapise v jugovzhodni Aziji.

Opravili smo tudi več tekstualnih raziskav: na izbranih tekstih smo primerjali zapise Kuthodaw z najstarejšimi ohranjenimi rokopisi in prvimi knjižnimi izdajami ter proučevali, kako je verzija Kuthodaw vplivala na predajo budističnih tekstov v jugovzhodni in južni Aziji. Pokazali smo, da je problematično slediti samo standardni verziji theravādskega kanona (to je britanska izdaja v latinici), kajti zgodovina budističnih virov je zelo kompleksna in za večino tekstov obstaja več verzij in predaj, kar je pri znanstvenih raziskavah tudi treba upoštevati.

Ključne besede: pagoda Kuthodaw, Mandalay, Myanmar/Burma, theravādski budistični kanon, digitalizacija

Nina GOLOB (FF)

Jezikoslovje: razvoj laičnega vprašanja v raziskovalno

Jezikoslovje, kot ga poznamo v šolskem sistemu, pogosto zveni suhoparno in bolj redki so tisti, ki v njem vidijo raziskovalni potencial ter kasneje uporabnost. Eden izmed morebitnih vzrokov je pogosto uporabljen pristop od teorije k jeziku namesto obratno, kar ohranja disciplino intradisciplinarno, in je še posebej nestimulativno na nižjih ravneh poznavanja jezikoslovne teorije. Kako torej narediti študente jezikovno radovedne? Vemo, da so se največja znanstvena odkritja zgodila s povpraševanjem o najosnovnejših dogodkih, in v predstavitvi želim pokazati, da lahko živ jezik dojemamo kot dogodek, ob katerem si je dobrodošlo postavljati najrazličnejša vprašanja. Pomemben je naslednji korak: da izkoristimo potencialne laičnih vprašanj in jih razvijemo v strokovna ali znanstvena vprašanja. Predstavila bom konkreten primer jezikovnega dogodka in laičnega vprašanja, ki se lahko iz njega razvije. Prikazala bom način spodbujanja razvoja laičnega vprašanja v znanstveno, postavljanja hipotez in izbora metodološkega pristopa k interdisciplinarnemu reševanju vprašanja.

Ključne besede: jezik, jezikoslovje, radovednost, znanstveni pristop, interdisciplinarnost

Kristina HMELJAK SANGAWA (FF)

Predlog sodelovalnega kataloga vzhodnoazijskih knjig

V 27 letih obstoja Oddelka za azijske študije je oddelčna knjižnica skozi nabave in donacije pridobila več kot 15,000 knjig in je trenutno verjetno najbogatejša zbirka vzhodnoazijskih knjig v Sloveniji, ima pa tudi nekaj težav. Dostopnost knjig ni optimalna ne fizično, saj je dober del knjižničnega fonda v dislociranih depojih, ne virtualno, saj del knjig še ni popisano, zapisi v sistemu cobiss do leta 2022 pa vsebujejo samo podatke v latinici. Pri latinizaciji vzhodnoazijskih lastnih imen pride do nepovratne izgube informacij, iskanje po izključno latiničnem katalogu je posledično manj učinkovito kot po katalogu z originalnimi, nelatiničnimi zapisi. Od decembra 2022 cobiss sicer omogoča uporabo standarda unikod (unicode) pri vnašanju in obdelavi podatkov, toda latinični zapis ostaja osnovni podatek tako za imena avtorjev kot naslove knjig, iskanje s pismenkami pa deluje nepredvidljivo. Poleg tega je del knjig (npr. donacija Hamaguchi, del stare inventarne knjige idr.) popisanih v internih seznamih, ki niso povezani s sistemom cobiss. V oddelčni knjižnici ena sama bibliotekarka skrbi tako za popisovanje gradiva kot tudi za nabavo, izposajo, izobraževanje uporabnikov, vodenje bibliografij raziskovalcev idr., tako da ne more obenem popisati vsega starejšega neobdelanega gradiva. Za sicer delno in začasno omilitev vseh navedenih problemov predlagam sodelovalni katalog vzhodnoazijskih knjig s podatki tako v originalnem kot v latiničnem zapisu, ki jih lahko urejamo tudi uporabniki, omogoča dodajanje podatkov o osebnih knjižničnih zbirkah ter komentiranje, recenziranje oz. priporočanje knjig. V prispevku predstavim poskus takega kataloga na dveh platformah (Moodle in BibSonomy) ter njune prednosti in pomanjkljivosti.

Ključne besede: knjižnični katalog, uporabniško generirana vsebina, vzhodnoazijske pisave, kitajske pismenke, bralno priporočilo

Marko HOČEVAR (FDV)

Čemu strah pred Kitajsko?

V prispevku analiziram vzroke in posledice zaostrovanja odnosov med ZDA in Kitajsko v zadnjem desetletju. V kontekstu vojne v Ukrajini ter permanente krize glede Tajvana, trgovinske vojne in sankcij ZDA na izvoz iz Kitajske, analiziram vprašanje vzrokov za vse bolj agresiven in konflikten nastop ZDA v odnosu do Kitajske.

V prispevku se osredotočam na tri med seboj povezane politično-ekonomske dimenzije nove hladne vojne med ZDA in Kitajsko: 1) v zadnjih desetletjih je Kitajska dosegla neverjeten razvoj in povsem dohitela in prehitela ZDA na ključnih tehnoloških področjih; 2) Kitajska uspešno sodeluje s »tretjim svetom« in odpira možnosti za nekdanje zahodne kolonije za bolj ugodno trgovanje ter za izgradnjo fizične infrastrukture; 3) na mednarodni politični ravni igra Kitajska vse bolj pomembno znotraj BRICS-a hkrati pa tudi posreduje v sporih na področjih, kjer so imele ZDA dominantno vlogo (spor S. Arabije in Irana).

Zaradi vojne v Ukrajini in odvisnosti Rusije od prodaje energentov Kitajski ima le-ta zagotovljen dostop do poceni energentov. Zato sklepam, da bo Kitajska, v luči ogromnega domačega trga, velike industrijske baze in sodelovanja z drugimi močnimi državami, po vsej verjetnosti relativno uspešno prestala ameriške sankcije. Kar pa bi lahko vodilo v novo zaostrovanje odnosov med ZDA in Kitajsko.

Ključne besede: Kitajska, geopolitika, hegemonija, hladna vojna, tehnološki razvoj.

Klara HRVATIN (FF)

Japonski novi val: primer predrugečenega odnosa do filmske glasbe

Predstavitel obravnava filmsko glasbo Tōruja Takemitsuja (1930-1996) za film Otoshiana (1962), prvi celovečerni film Hiroshija Teshigahare (1927-2001). Gre za »dokumentarno fantazijo«, ki je tudi prvi japonski film, ki ga je distribuirala Art Theatre Guild (ATG), pionirsko podjetje za neodvisno produkcijo filmov. Glasba za film Otoshiana se razlikuje od predhodnih Takemitsujevih stvaritev filmske glasbe. Velja za prvo delo, v katerem je Takemitsu uporabil prepariran klavir, in je dober primer Takemitsujeve težnje po uporabi različnih tehnik za ustvarjanje novih zvokov. Posebnost dela je tudi to, da je narejeno v sodelovanju z najprepoznavnejšima avantgardnima skladateljema - Toshijem Ichyanagijem (1933-2020) in Yūjijem Takahashijem (1938-).

Z avtoričinim intervjujem z Yūjijem Takahashijem in s sklicevanjem na časovni raspored glasbe v filmu Yūjija Takahashija, ki je nastal kot rezultat korespondence med skladateljem in avtorico, avtorica revidira vire, analizira značilnosti glasbe, pri čemer izpostavi sodelovanje in vlogo treh glasbenikov.

Ključne besede: Tōru Takemitsu, Yūji Takahashi, filmska glasba, Otoshiana, prepariran klavir, Umetniški center Sōgetsu

Saša ISTENIČ KOTAR (FF)

Tajvan pod Tsai Ing-wen: analiza zunanjepolitičnih usmeritev

Tajvan je ujet v mednarodni politični sistem, ki zavrača priznavanje njegove legitimnosti in je podvržen vse večjim oviram in grožnjam s strani Ljudske republike Kitajske. Izzivi, ki so jih povzročile spremembe v svetovni geopolitiki in zlasti vse večji mednarodni vpliv in agresivnost kitajskih oblasti, še izdatneje bremenijo delovanje tajvanske vlade. A ponujajo ji tudi marsikatero priložnosti. Ker je primarni zunanjepolitični cilj po ohranjanju avtonomnosti neposredno povezan z vzdrževanjem dvoumja glede otoškega politično-pravnega statusa, si vlada v Tajpeju neutrudno prizadeva za ravnovesje. S pragmatičnimi zunanjepolitičnimi strategijami nadgrajuje svoje aktivnosti na mednarodnem prizorišču ter utrjuje *de jure* neuradne, a *de facto* uradne diplomatske odnose z večino držav sveta. Toda ali bodo vladna prizadevanja zadoščala za preprečitev kitajske invazije? Odgovor bo podan s podrobnejšo analizo tajvanske zunanje politike pod vlado predsednice Tsai Ing-wen od leta 2016 vse do danes.

Ključne besede: Tajvan, Tsai Ing-wen, zunanja politika, Kitajska, invazija

Maja KOSEC (FF)

Humanizacija kitajske religije: Od Neba (tian) do obrednosti (li) v Xu Fuguanu in Li Zehouju

Prispevek primerja dve interpretaciji pojava novih verskih in moralnih konceptov in prepričanj v obdobju med dinastijama Shang (1600–1046 pr. n. št.) in Zahodni Zhou (1046–771 pr. n. št.). Avtorica primerja Xu Fuguanovo (1903–1982) in Li Zehoujevo (1930–2021) teorijo o procesu humanizacije kitajske religije. S poudarkom na verskih konceptih, kot so Nebo (Tian) in Nebeški mandat (Tian ming) na eni strani in moralnih pojmov, kot so vrlina (de), spoštovanje (jing) in obrednost (li) na drugi, avtorica osvetli razlike v Xujevi in Lijevi interpretaciji obdobja, v katerem se je kitajska kultura oddaljila od religije in prešla na področje humanizma in etike. Članek obravnava razloge za prikazane neenakosti, ki izvirajo iz globokih razlik v osnovnih

metodah in pristopih, ki se jih poslužujeta Li in Xu. Medtem ko Lijeva teorija temelji na filozofskih pristopih, razumevanje Xu Fuguana temelji na filoloških in kulturnih analizah kitajske idejne zgodovine. Te medsebojne razlike med njunima interpretacijama kažejo na pomen razumevanja različnih metodoloških pristopov, sej le-to posledično omogoča globlje večplastno razumevanje procesa humanizacije kitajske religije.

Ključne besede: Xu Fuguan, Li Zehou, humanizacija religije, Nebo, obred

LI Xiao (FF)

Reflections on the problem of traditional and simplified Chinese character recognition for learners

Chinese Characters are a very important part of Chinese language teaching, it is the writing system of Chinese language, a combination of form, sound and meaning. It is also an objectively fact that there is a difference between simplified Chinese characters and traditional Chinese characters. The process of learning Chinese characters is also a process of developing students' cognitive and analytical skills. Therefore, in order for students to master Chinese characters better, it is important for them to have an overall knowledge of Chinese characters and understand the basic structure of Chinese characters at the beginner's level. At the beginner level, students can learn both traditional and simplified Chinese characters, but the main focus is on simplified Chinese characters. After students have mastered the basic simplified Chinese characters and have a certain level of cognitive and analytical ability, they can switch between traditional and simplified Chinese characters. According to the new standards released in 2021, it is recommended that students be taught traditional Chinese characters after they have mastered at least 900 characters. Finally, teaching Chinese characters, no matter how traditional or simple, needs to be integrated with the learning of Chinese characters and words, and carried out according to the different situations of Chinese character teaching and learners in different countries or regions.

Keywords: Chinese traditional characters, Chinese simplified characters, language teaching, new standards

LIAO Chih-Yun Liao (Vivian LIAO) (FF)

Learning on Instagram: A study in Chinese Learning and Teaching through Social Media

In the past few years, the impact of COVID-19 has changed the Chinese language teaching environment. In addition, the rise of distance learning also created a variety of enrollment methods for teachers whose livelihoods have been affected by the pandemic. Meanwhile, the learners are also looking for online learning platforms. To take Chinese learners and teachers who manage Instagram as examples, this survey can not only understand the needs of learners for distance learning, but also know how teachers use Instagram to teach.

In this survey, 13 Polish and 5 Indonesian beginner-intermediate level learners and 3 teachers from different Chinese-speaking regions were used as the research objects. The learners are given pre-test questionnaires, then distributed post-test and in-depth interviews after a one month experiment. Meantime, interviews were conducted with teachers to understand the teaching ideas.

The results showed learners use Instagram to learn languages because of the features of it. It enables people to post videos or photos, which is easy to use and get noticed quickly. The posts teachers share on Instagram also affect students' motivation to learn. Due to the change in learning style, it shows Instagram changes the way teachers teach. It concluded learners have more options to learn through technology. It also showed what teachers need. First, have a lifelong learning mindset and ability to use technology. Second, manage Instagram to show your own characteristics. Third, define the target audience and create more efficient markets. Last, adopt the features of Instagram to create content.

Keywords: Chinese learning, teaching, social media, Instagram

Nagisa MORITOKI ŠKOF, KANG Yoong Byoung Kang in Téa SERNELJ (FF)

Razstava vzhodnoazijski jeziki skozi oko in uho: predstavitev projekta in kritična refleksija

Marca in aprila letos je oddelek s projektom *Vzhodnoazijski jeziki skozi oko in uho* gostoval v Mali galeriji Banke Slovenije. Oddelek se je prvič v zgodovini svojega obstoja prijavil na tovrstni umetniški projekt, ki ga razpisuje Univerza v Ljubljani in ga tudi uspešno izpeljal. V središču projekta je rezultat sodelovanja s študentkami in študenti, ter predavatelji in predavateljicami, ki se je spletel v svetu poezije oziroma premisleka o življenju in bivanju skozi pesniški jezik. Na panelu bi radi podrobno predstavili proces prijave in dela na tem projektu, ter kritično premislili o rezultatih našega skupnega sodelovanja. Govorki in govorec bi vsak v desetih minutah predstavil/a svoje delo na projektu in osvetlila ključne probleme in sadove, ki jih je obrodilo delo s študentkami in študenti na eni strani, ter med mentoricama in mentorjem, na drugi. Na koncu posamičnih prispevkov bi odprli razpravo o prihodnjem sodelovanju na tovrstnih in podobnih projektih, saj so ti nedvomno pomembni za večjo povezanost med katedrami ter študentkami in študenti oddelka, kot tudi za prepoznavnost oddelka v širši javnosti.

Ključne besede: Projekt vzhodnoazijski jeziki skozi oko in uho, sodelovanje s študentkami in študenti, promocija oddelka v širši javnosti

Helena MOTOH (FF, ZRS Koper)

»Potepuški predmeti« – metodološki premisleki o raziskovanju azijskih predmetov v gibanju

Raziskovanje azijskih zbirk v Sloveniji odpira številna metodološka vprašanja glede obravnave odnosa med zbirkami in posameznimi predmeti. Prispevek je posvečen enemu od teh vidikov, t. i. obravnavi »potepuških predmetov«, ki so se zaradi takšnih ali drugačnih razlogov znašli zunaj zbirk ter se včasih kasneje celo vrnili vanje, pri tem pa prehajali metodološko ključne ločnice med zasebno in javno sfero, privatnim in državnim lastništvom, statičnimi in dinamičnimi etapami svoje »biografije«. Vidik, ki ga želi prispevek nasloviti, je ravno razlika med statičnim in procesnim vidikom zgodovinenja zbirk in posameznih predmetov. Raziskovanje skozi eno in drugo optiko se namreč v marsičem razlikuje in potepuški predmeti so zelo nazoren primer takega metodološkega izziva. Prispevek bo analiziral nekaj takih predmetov iz Skuškovke zbirke ter na podlagi te študije primerov opozoril na razliko med statično in dinamično oz. procesno optiko v metodoloških pristopih k tem predmetom.

Ključne besede: potepuški predmeti, osiroteli predmeti, azijske zbirke, Skuškovka zbirka, procesna metodologija

Mateja PETROVČIČ (FF)

Novi pogledi na poučevanje kitajščine in kje smo mi

Ministrstvo za izobraževanje in Državna komisija za jezikovne zadeve LR Kitajske sta marca 2021 objavila nove smernice za poučevanje kitajščine in vrednotenje jezikovnih ravni. Standardi za ocenjevanje ravni znanja kitajskega jezika v mednarodnem izobraževanju (国际中文教育中文水平等级标准), ki so v veljavo stopili 1. julija 2021, se v številnih vidikih razlikujejo od dosedanjih. Standard 3.0 namreč na 260 straneh količinsko zelo specifično določa štiri veje poznavanja jezika in pisave. Ob kitajskih novostih, obstoječih evropskih smernicah in odzivih akademskih krogov se je vredno vprašati, kakšen pristop do jezika želimo zavzeti mi ter kakšna so naša pričakovanja v zvezi z jezikovno ravnijo diplomantov.

Ključne besede: jezikovni standardi, Standard 3.0, SEJO/CEFR, ACTFL, novi koncepti

Jana S. ROŠKER (FF)

Diskretni čar nekoristnosti: kaj lahko starodavne kitajske filozofije prišepetajo ušesom starajočih se družb?

Uporabnost človeških virov je nevidna nit, ki strukturira, organizira in prežema vsak vidik našega današnjega sveta. Sodobne družbe se osredotočajo na ljudi med 18. in 60. letom starosti, ker le-ti lahko vlagajo svojo delovno moč in sodelujejo v dobičkonosni ekonomiji, ki opredeljuje naša življenja. Čeprav so otroci - tudi če še niso produktivni udeleženci v tem sistemu - še vedno obravnavani kot bodoči delavci in potrošniki ter zato vredni finančne, čustvene in energetske investicije, so starejši - z vidika tega utilitarnega sistema - običajno obravnavani kot finančno breme. Četudi so še vedno obravnavani v oglaševanju kot poseben segment potrošniške družbe in čeprav so cilj številnih političnih kampanj, ker - v večini primerov - še vedno lahko volijo, se le še težka vključujejo v produktivni proces, ki je bistven za vzdrževanje kapitalizma. Drugače povedano, večinoma so videti kot družbeni odpadki, kot slepe ulice, kot ljudje, ujeti v ozko in enodimenzionalno slepo ulico, ki vodi v neizogiben, a zelo neprijeten dogodek: konec življenja.

V pričujočem prispevku si bomo ogledali, kakšne alternative nam lahko k tovrstnim stališčem oziroma nazorom nudi tradicionalna kitajska filozofija. Starodavni konfucijanci so jasno dokazali, da so starostniki zaradi svojih življenjskih izkušenj, ki jih je treba prenašati in prenašati iz starejših generacij na mlajše. ne le koristni, ampak celo nujni za racionalen razvoj družb in kultur. Po drugi strani pa nam daoisti lahko pokažejo relativno naravo vrednosti in uporabnosti kot take. Oba pristopa nam lahko ponudita nekaj dragocenih lekcij in idej, ki bi nam lahko pomagali prepoznati omejitve naše sodobne obsedenosti z uporabnostjo.

Ključne besede: staranje, kitajska filozofija, uporabnost, nekoristnost, dobiček, starostniki in starostnice

RYU Hyeonsook (FF)

From Hunminjeongeum 훈민정음 to Hangeul 한글

Korean alphabet, Hangeul 한글 created by King Sejong the Great 세종대왕. But the original name of the script when King Sejong created, it was Hunminjeongeum 훈민정음. In the year 1443, King Sejong informed the public that he has created a new alphabet, and after three-year development and testing period had finished, the book *Hunminjeongeum* was published in 1446.

The original name of the Korean alphabet was Hunminjeongeum, but many of the ancient documents and people used the word 'Jeongeum 정음' or 'Eonun 언문' in Joseon period. "Jeongeum" is a shortened form of "Hunmingeongeum", and "Eonmun" means letters for writing of words. Additionally, groups that did not want to accept the new alphabet were called 'Amkeul 암클', which means Women's letters. But the letter Am 암 is actually used only for animals, specifically, female animals. Another appellation that was also used is "Sangmalgeul 상말들". *Sangmalgeul* means the letters used by plebeian class (Sangnom 상놈), not the aristocrats. The process for the script to become called Hangeul was a long journey.

Key words: Hunminjeongeum, Hangeul, Korean alphabet, King Sejong, JU Si-gyeong

Zlatko ŠABIČ (FDV)

Iz nerealnega v realno: razlike in podobnosti med Ukrajino in Tajvanom kot grožnji pri ohranjanju mednarodnega miru in varnosti.

Znanost o mednarodnih odnosih se s problematiko, predvsem pa kompleksnostjo konfliktov ukvarja na različne načine. Izziv, ki ga je pred znanost postavila agresija na Ukrajino in potencialna eskalacija napetosti v tajvanski ožini, je največji po koncu raketne krize v šestdesetih letih. V času od leta 1945 so se v mednarodni skupnosti oblikovale različne možnosti preprečevanja in nadzorovanja konfliktov, vse z namenom preprečitve vojne globalnih razsežnosti. To znanje in izkušnje sta potrebna bolj, kot kdajkoli prej. Smo namreč zopet v obdobju, ko razmere po vojni terjajo nov premislek o razmerju med velesilami in ravnotežju moči. Hladna vojna namreč je bila - vojna. V njej smo dobili zmagovalca, a tudi pretendente za pomembnejšo vlogo v mednarodnih odnosih, poleg Kitajske še vsaj Indijo in Japonsko. K tej tekmi se pridružuje tudi Ruska federacija, ki se vlogi vplivnega akterja kljub temu, da je bila poražena v hladni vojni, ne želi odpovedati.

Cilj tega prispevka je razmislek o naravi sodobnih konfliktov po koncu hladne vojne, ki se manifestirajo v agresiji na Ukrajino in morebitni eskalaciji tenzij med Kitajsko in Tajvanom, ki utegnejo pripeljati do novega konflikta regionalnih, morda tudi globalnih razsežnosti. V prispevku bo naslovljeno naslednje vprašanje: ali zgodovinske izkušnje z devastacijo, ki jo povzročajo globalni konflikti, razvita sredstva mirnega reševanja sporov in preprečevanje konflikta, ter izkušnja, ki jo mednarodna skupnost pridobiva z agresijo na Ukrajino, lahko prispevajo k ponotranjenju dejstva da je v globalizirani, institucionalno prepleteni mednarodni skupnosti mir in ne vojna realno stanje? Pri tem razmisleku se bo prispevek posebej usmeril na izkušnjo Ukrajine ter obravnavo odnosov med Kitajsko in Tajvanom.

Ključne besede: Tajvan, Ukrajina, Ruska federacija, ZDA, mednarodni mir, varnost

Nataša VAMPELJ SUHADOLNIK (FF)

Zakaj so predmeti osiroteli in kako raziskovati provenienco?

Družbeno-politično dogajanje tekom 20. stoletja v današnjem slovenskem prostoru z dvema svetovnjima vojnama in s kar petimi različnimi državami je večkrat vodilo v izgubljeno zgodovino posameznih umetniških in drugih zbirateljskih predmetov. Osiromašeni konteksta so pristali v muzejskih zbirkah, večkrat obsojeni na speče življenje v depojih. Ti tako imenovani osiroteli predmeti, - koncept »osirotelega« predmeta se je razvil v arheologiji kot odgovor na prekupčevanje s fragmenti antičnih grških vaz in drugih arheoloških artefaktov - običajno niso povezani z znanimi zbirkami, provenienci pa je večinoma težko slediti. Kot taki predstavljajo

edinstven izziv, ki ne odpira le vprašanj o njihovi lastni neznani zgodovini in biografiji, temveč tudi o metodoloških pristopih obravnave posameznih predmetov in manjkajočih informacij. Prispevek najprej izpostavi koncept osirotelega predmeta v kontekstu vzhodnoazijskih predmetov v Sloveniji, v nadaljevanju pa se osredotoča na različne okoliščine in procese, ki so vodile k izgubi večine biografskih informacij teh predmetov v Sloveniji. V zaključnem delu nakaže, kako postopati, ko provenienca ni mogoče določiti, in kakšna naj bi bila prihodnost tovrstnih predmetov.

Ključne besede: osiroteli predmeti, vzhodnoazijske zbirke, Slovenija, provenienca

Maja VESELIČ in Chikako SHIGEMORI BUČAR (FF)

Pripovednost starih vzhodnoazijskih razglednic

Stare vzhodnoazijske razglednice so, poleg fotografij, številčno najbolj zastopani vzhodnoazijski predmeti s konca 19. in prve polovice 20. stoletja, ki jih najdemo v slovenskih muzejskih zbirkah. Zaradi svoje priročnosti in cenovne dostopnosti so bile priljubljen spominek, ki so ga obiskovalci poslali družini in prijateljem ali so ga kupili zase. V slednjem primeru so razglednice – podobno kot dražje fotografije, pogosto neuporabljene nalepili v albume. Kot predmet materialne kulture razglednice tako ponujajo številne nivoje analize.

Prispevek se osredotoča na metodološko obravnavo pričevalnosti starih vzhodnoazijskih razglednic skozi vidike njihove produkcije in rabe, pri čemer se osredotoča na tiste razglednice, pri katerih je nosilna podoba fotografija. Po eni strani nas zanima, kaj lahko razberemo iz informacij, ki so bile natisnjene na razglednicah (podnapisi, prostor za naslovnika, logotipi, fotografije), po drugi strani pa, kako pristopamo k informacijam, ki so se na razglednicah znašle po njihovi uporabi (sporočila, žigi, znamke).

Ključne besede: vzhodnoazijske razglednice, metodologija, fotografije, sporočilnost, založniki, žigi, znamke

Nataša VISOČNIK GERŽELJ (FF)

Potovanje na Zahod: analiza motivike na kitajskih pahljačah

Med raziskovanjem vzhodnoazijskih pahljač v slovenskih muzejih smo kljub njihovem majhnemu številu naleteli na veliko raznovrstnost pahljač v motivih, obliki in izdelavi. V sklopu analize teh pahljač, predstavitev izpostavlja zanimivo skupino pahljač iz Zbirke predmetov iz Azije in Južne Amerike, ki jo hrani Pokrajinski muzej Celje. Skupino namreč sestavlja 22 zelo podobnih oz. enakih zložljivih pahljač iz istega materiala (bambusov ročaj in letvice z enostranskim poslikanim papirjem) in poslikanih v istem slogu in z isto motiviko – podobe pekinške opere s temo iz znanega kitajskega romana *Potovanje na Zahod*, ki se nadaljujejo iz ene v drugo, en motiv pa se nanaša na upor Taiping. Analiza se poleg podrobnega tehničnega opisa pahljač pogloblja v upodobljeno motiviko, ki se zelo redko pojavlja na pahljačah. Poleg motivike se pojavljajo tudi vprašanja glede števila podobnih /istih pahljač, kar je nenavadno za zbirke pahljač. To je seveda povezano z vprašanjem provenienca, ki pa v tem primeru ni znana. Tako se pojavljajo številna ugibanja, zakaj je tako, kar bomo v prispevku tudi naslovili.

Ključne besede: pahljače, metodologija, motivika, Potovanje na zahod, upor Taipingov